सन २०२०-२१ करिता कृषि उन्नती योजना-राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस, ऊस) उर्वरित पहिल्या हप्त्याचा ₹२८२.५४ लक्ष निधी सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक : असुअ-२०२०/प्र.क्र.३९/४-ओ.

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक: १८ मार्च, २०२१

संदर्भ:-

- १. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण/२०१७-प्र.क्र.३१/१७-ओ, दि .१९/०४/२०१७.
- २. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६/०४/२०२०
- ३. वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४/०५/२०२०
- ४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० –CU-IV दि.१८/०५/२०२०
- ५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसु-२०२०/प्र.क्र.३४/४-ओ, दि.०४/०६/२०२०
- ६. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० -CU-IV दि. १७/०६/२०२०
- ७. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुकापूस/अनु./२७९/२०, दि.२२/०६/२०२०
- ८. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुकापूस/अनु./१८८४०/२०, दि.१२/०८/२०२०
- ९. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसु-२०२०/प्र.क्र.३९/४-ओ, दि.२६/०८/२०२०
- १०.कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसु-२०२०/प्र.क्र.३४/४-ओ, दि.०१/१०/२०२०
- ११.कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र३/राअसुकापूस/अनु./२८८७२/२०, दि.१०/११/२०२०

प्रस्तावना :-

सन २०२०-२१ करिता केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) संदर्भ क्र.४ येथील दि.१८/०५/२०२० च्या पत्रान्वये ₹८९८.६६ लाख (केंद्र हिस्सा रु.५३९.१९ लाख + राज्य हिस्सा रु.३५९.४७ लाख) रकमेचा कृती आराखडा मंजूर केला आहे. तथापि कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमिवर वित्त विभागाचे दि.०४ मे. २०२० च्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.२ नुसार राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) वार्षिक कृती आराखड्यास खालीलप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे.

(रु.लाख)

अ. क्र.		राज्य शासनाकडून कृती आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता दिनांक	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
٩	सन २०२०–२१ चा वार्षिक कृती आराखडा	०४/०६/२०२०	१८८.१५	9२५.४३	३१३.५८
२	सन २०२०-२१ चे उर्वरित वार्षिक कृती आराखडा	09/90/२०२०	२६३.२५	904.40	४३८.७५
एकूण एकंदर			७५२.३३		

केंद्र शासनाने अभियानांतर्गत संदर्भ क्र.६ येथील दिनांक १७/०६/२०२० च्या पत्रान्वये पहिल्या हप्त्यात केंद्र हिस्स्याचा ₹ २६९.६० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. केंद्र शासनाने सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी मुक्त केलेला व आयुक्तालयाने संदर्भ क्र.८ येथील दि.१२/०८/२०२० च्या पत्रान्वये प्रस्तावित केल्याप्रमाणे सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता केंद्र हिस्स्याचा रु.३८.६०३ लाख व राज्य हिस्याचा ₹२५.७३२ लाख असा एकूण ₹६४.३३५ लाख निधी संदर्भ क्र.९ येथील दि.२६/०८/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत केला आहे.

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानातंर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) करीता संदर्भ क्र.90 येथील दि.०१/१०/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये रु.४३८.७५ कोटीच्या उर्वरित कृती आराखडयास प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे. त्यानुषंगाने आयुक्तालयाने संदर्भ क्र.९९ येथील दि.१०/१९/२०२० च्या पत्रान्वये सदर अभियानातंर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता उर्वरित पहिल्या हप्त्याचा केंद्र हिस्स्याचा रु.९९६.९९७४ लाख व राज्य हिस्याचा ₹९३९.२७८२७ लाख असा एकूण ₹३२८.९९५६७ लाख निधी वितरणाचा प्रस्ताव प्रस्तावित केला आहे. पंरतु वित्त विभागाने दिलेल्या मान्यतेनुसार सदर अभियानातंर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता केंद्र हिस्स्याचा रु.९६९.५२ लाख व राज्य हिस्याचा ₹९१३.०२ लाख असा एकूण रु.२८२.५४ लाख निधी वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे-

शासन निर्णयः

१. सन २०२०-२१ करिता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस , ऊस) सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता उर्वरित पहिल्या हप्त्याचा केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण
₹ २८२.५४ लाख निधी (रुपये दोन कोटी ब्याऐंशी लाख चोपन्न हजार फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना

अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधीचे पीक निहाय तसेच केंद्र व राज्य हिस्स्याचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

(₹ लाख)

अ.	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा	सर्वसाधारण प्रवर्ग		एकूण वितरीत
क्र.	अभियान अंतर्गत	केंद्र हिस्सा 🔻 राज्य हिस्सा (४०%)		९५ू/अ विरास निधी
	वाणिज्यिक पिके	(६०%)		भिषा
٩.	कापूस	७७.५४	49.00	१२९.२४
٦.	ऊस	९१.९८	६१.३२	9५३.३०
	एकूण एकंदर	१६९.५२	993.02	२८२.५४

- २. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार **कापूस पिकांकरिता** केंद्र हिस्स्याचा ₹७७.५४ लाख निधी (रुपये सत्त्यातर लाख चोपन्न हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹५१.७० लाख निधी (रुपये एक्कावन लाख सत्तर हजार फक्त) असा एकूण रु.१२९.२४ लक्ष निधी (रुपये एक कोटी एकोणतीस लाख चोवीस हजार फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.
- ३. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार ऊस पिकांकरिता केंद्र हिस्स्याचा ₹ ९१.९८ लाख निधी (रुपये एक्क्याण्णव लाख अट्टयाण्णव हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹ ६१.३२ लाख निधी (रुपये एकसष्ट लाख बत्तीस हजार फक्त) असा एकूण ₹ १५३.३० लाख निधी (रुपये एक कोटी त्रेपन्न लाख तीस हजार फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.
- ४. परिच्छेद क्र. १ ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस या पिकांकरिता वितरीत केलेला सर्वसाधारण प्रवर्गाचा निधी सन २०२०-२१ मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य	सर्वसाधार	ण प्रवर्ग
हिस्सा	कापूस	ऊस
केंद्र	मागणी क्रमांक डी-३	मागणी क्रमांक डी-३
हिस्सा	२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन
	१०८, वाणिज्यीक पिके	१०८, वाणिज्यीक पिके
	(०१) (०२) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-	(०२) (०८) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-
	कापूस (केंद्र हिस्सा ६०%)	ऊस (केंद्र हिस्सा ६०%)
	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ २५४२)	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ ४०५१)
	(योजनांतर्गत) (दत्तमत)	(योजनांतर्गत) (दत्तमत)
	३३, अर्थसहाय्य	३३, अर्थसहाय्य

राज्य	मागणी क्रमांक डी-३	मागणी क्रमांक डी-३	
हिस्सा	२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन	
	१०८, वाणिज्यीक पिके	१०८, वाणिज्यीक पिके	
	(०१) (१६) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-	(०२) (११) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-	
	कापूस (राज्य हिस्सा ४०%)	ऊस (राज्य हिस्सा ४०%)	
	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A२५२)	(केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A२४३)	
	(योजनांतर्गत) (दत्तमत)	(योजनांतर्गत) (दत्तमत)	
	३३, अर्थसहाय्य	३३, अर्थसहाय्य	

५. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी
क्र.			
9	आयुक्तालय	आयुक्त (कृषि),	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी
	स्तर	कृषी आयुक्तालय, पुणे	आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी
		कृषी अधिकारी	अधिकारी कार्यालयातील
			लेखाधिकारी

- ६. शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाकरीता उपलब्ध करुन दिलेल्या एकूण ₹२८२.५४ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय वितरीत करावा.
- ७. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.
- ८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६/०४/२०२०नुसार विहीत केलेल्या अटींची पुर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

- ९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.९०/२०२१/व्यय-१, दि.१५/०३/२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- १०.सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०३१८१५१४४१८३०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महावीर झेंडगे) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- १. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- २. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ४. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
- ८. सचिव (कृषि) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
- ९. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १०.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
- ११. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १२.सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- १३.सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- १४.महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
- १५.महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १६.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १७.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १८. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
- १९.वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय, मुंबई
- २०.निवड नस्ती-४ओ.